

Plasticsuppe kortlagt

■ Flere steder i verdenshavene findes store områder, hvor plasticaffald pga. havstrømninger koncentrerer sig i kæmpemæssige plamager af plasticfragmenter, der flyder rundt på vandet.

Siden 1986 har studerende på forskningskibe ledet af Sea Education Association i Woods Hole, Massachusetts, indsamlet plastikstumper fundet i net til at indfange plankton med fra skibene i den vestlige del af Nordatlanten og Det Caribiske hav. De har nu for publiceret et studie af langtidsudviklingen i denne "plasticsuppe". Forskerne rapporterer, at de har fundet plastikstumper i 60 % af 6136 træk over 22 år, hvor net til at indfange plankton med er trukket efter et skib over en distance på 2 km. I alt er over 64.000 individuelle plastikstumper blevet indsamlet over årene. De fleste stumper er i millimeterstørrelse og består mestendels af polyethylen og polypropylen, som f.eks. bruges til flasker og poser. Tæt ved land er koncentrationen lav, men stiger så flere hundrede km fra land mellem 22 og 38 graders bredde (hvilket groft sagt svarer til en linje fra Bahamas til Baltimore). Mængderne svarer i runde tal til et plasticfragment for hvert vandvolumen svarende til to fyldte badekar, der er blevet filtreret – så der er trods alt tale om en ret tynd plasticsuppe.

Plasticmængde konstant

Plasticaffaldet samler sig tilsyneladende i områder af oceanerne svarende til subtropiske hvirvler, hvor vindgenererede strømme roterer omkring et stille centrum. Andre undersøgelser antyder, at plastic også samles i andre sådanne hvirvler – f.eks. i det Indiske ocean.

Overraskende nok har det vist sig, at mængden af pla-

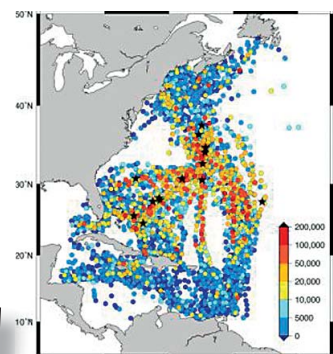

Små plastikstumper som disse er systematisk blevet indsamlet fra havet i mere end 20 år.

stic i denne nordatlantiske plasticplamage har holdt sig nogenlunde konstant over de sidste par årtier på trods af, at produktionen af plastic er steget voldsomt i samme periode. Enten er det således lykkedes at holde en større andel af plasticaffaldet på land – eller også forsvinder det på ukendte destinationer i havet. En mulighed er dog, at en del plastic er nedbrudt til så små fragmenter, at de har undgået nettene, eller at algebevoksninger har fået fragmenterne til at synke til bunds.

Også plastic i danske farvande

At en del plasticpartikler faktisk har undgået nettene er meget sandsynligt, idet undersøgelser fra mere hjemlige breddegrader viser, at der findes mange plasticpartikler i havet. Sidste år publicerede svenske forskere sidste år et studie, hvor man havde undersøgt havområder i bl.a. Kattegat og Østersøen for indholdet af plasticpartikler. Forskerne brugte meget fine net med en maskestørrelse på kun 0,02 mm – meget finere end nettene brugt i de amerikanske

Fordelingen af plastikstumper indsamlet af de studerende fra mere end 6100 positioner over 20 år.

undersøgelser. Resultatet var tankevækkende, idet de svenske forskere observerede mellem 200 og 2000 plasticpartikler pr. kubikmeter vand.

Problemet med plastic i havet er bl.a., at plastikstumperne bliver spist af både fugle, pattedyr og en lang række organismer i havet. ■

CRK,
Kilde: Science DOI: 10.1126/science.1192321
www.nsf.gov/
Havet 2009